

Uvod

Ako se osećate usamljeno jer ne pripadate gomili koja je pohitala da ovekoveči svoje prisustvo na Internetu, opustite se. Nije kasno da i vi to uradite.

Uprkos velikoj reklami, još uvek ima vlasnika preduzeća koji nemaju svoje Web strane. Čak i ako ste ih vi postavili, verovatno i dalje nastojite da odgonetnete kako da vaša poslovna prezentacija bude bolja ili isplativija, ili već razmišljate da je vreme za nov dizajn.

Ovih dana, iz TV reklama, filmskih najava, novinskih isečaka i s panoa u prodavnicama stižu poruke kako svaka ozbiljna poslovna osoba mora imati svoju prezentaciju na Webu. Imaju ih i mnoge porodice, klubovi, čak i ljubitelji zmijske.

To je više nego tačno, ali ako ćete oglasiti svoje prisustvo na Internetu nemojte to činiti da biste oponašali druge. Nije ni tako strašno što ste ovoliko čekali da se izrada Web strana popne na lestvici vaših prioriteta. Mnogi su požurili da postavite svoje Web lokacije a da nisu dobro razmotrili kako se to uklapa u njihove ciljeve i kako da najbolje iskoriste ono što Web nudi.

Može vam se isplatiti što ste se tek sad odlučili na taj korak jer je Internet sazreo, kao i njegovi korisnici (više na njemu ne borave samo tinejdžeri i univerzitetski stručnjaci). Web strane se sada prave lakše nego ikada. Ako ste spremni da se uhvatite u koštac s promenom dizajna svoje prve prezentacije na Webu, sada ste u prednosti jer možete da učite na sopstvenim i tuđim greškama.

O ovoj knjizi

Svrha ove knjige je da vam pomogne u procesu pravljenja lokacije na Webu, počev od registrovanja imena domena, preko pravljenja atraktivnog dizajna, do privlačenja odgovarajuće, ciljne grupe posetilaca.

Ovu knjigu ne morate čitati od korica do korica, a svakako iz nje ne morate učiti kao za ispit. Knjiga *Uradi sam: Web strane za neupućene*, napisana je da vam pomogne u pronalaženju pravih odgovora na pitanja kad god ona iskrsnu. Posmatrajte je kao vodič i referentni priručnik kome se možete vraćati. Svaki deo je celina za sebe, a pruža vam jasne odgovore na određena pitanja i nudi detaljna uputstva za obavljanje uobičajenih zadataka. Želite li da saznate kako da izaberete hosting kompaniju, tj. kompaniju na čijim ćete računarima (serverima) držati svoju Web lokaciju, kako da optimizujete slike ili dodate video zapis lokaciji, uputite se pravo do onog dela knjige koji vas zanima. Ne brinite se ako prospete kafu po stranicama knjige ili je umrljate dok doručkujete – sigurna sam da se knjiga neće buniti!

Prilikom pisanja ove knjige koristila sam, po mom mišljenju, najbolje tehnike koje su vam na raspolaganju za izradu Web strana prilagođenih vašim potrebama i ukusu. Ako ste kupili ovu knjigu, pretpostavljam da niste iskusan programer i da ne želite da uposlite tim skupih savetnika za Web – želite da sami napravite Web strane.

Kako bih vam pomogla da napravite najbolje Web strane a da u to ne uložite milione dinara i ne utrošite milione sati, za svako poglavlje osmislila sam zadatke koje sam podelila u korake. U svakom zadatku opisana je tehnologija izrade koja pruža najbolje funkcije, a srazmerno lako se savladava uz kratke smernice. Što se tiče slika, data su uputstva za primenu programa Photoshop Elements, popularnog „uprošćenog Photoshopa“, pristupačne cene u kome možete da pravite, obrađujete i optimizujete slike kako bi se brzo učitavale preko Interneta. Za izradu Web strana, tu su postupna uputstva za rad u Adobe Dreamweaveru, te niz šablona od kojih brzo možete napraviti Web lokaciju. Ukoliko hoćete da radite u drugim programima ili da se oslonite na druge usluge, u izdvojenim odeljcima pored odgovarajućih zadataka ponudene su alternativne mogućnosti.

O šablonima i Web lokaciji za ovu knjigu

Da biste maksimalno iskoristili ovu knjigu, na svojoj Web lokaciji Digital Family napravila sam specijalan odeljak i tu postavila datoteke i šablone (engl. *templates*) koje možete da preuzmete i koristite dok obavljate zadatke iz poglavlja. Na istom mestu ćete naći i FAQ (najčešće postavljana pitanja), veze, dodatne izvore i ažurirane verzije. Da biste sve to videli i primenili, upišite ovu adresu u čitač Weba (engl. *Web browser*):

www.digitalfamily.com/diy

Treba vam lozinka kako biste pristupili zaštićenoj lokaciji. Pritisnite vezu Reader's Corner. Na strani koja se otvori, u odeljku Get a password, u prvo polje upišite reč *business*. U drugo polje upišite svoju elektronsku adresu na koju će vam stići korisničko ime i lozinka. U treće polje upišite svoje ime, a u četvrto – grad i državu. Nakon toga, pritisnite dugme Send my Password.

Na Web lokaciji vas čekaju instrukcije za preuzimanje šablona koji će biti prva faza u razvoju vaše lokacije. Naći ćete šablone koji su napravljeni kako biste mogli da izradite svoj profil, portfolio, poslovnu ili porodičnu prezentaciju, ili Web strane o svom hobi. Izgled ovih šablona možete prilagoditi za sve vrste prezentacija ako im dodate slike po svom nahođenju.

Na mnogim mestima u knjizi postoje reference na ovu Web lokaciju, šablone i ostale korisne stvarčice koje prate zadatke. Da biste lako našli ovu Web adresu kad god vam zatreba, navela sam je i u Kratkim podsetniku na početku knjige.

Konvencije korišćene u knjizi

Doslednost olakšava razumevanje sadržaja knjige. U ovoj knjizi, dosledne su *konvencije*. Obratite pažnju na kurzivni ispis reči *konvencije*. To je konvencija koju često koristim. Nove termine pišem kurzivom i onda ih definišem kako biste znali šta oni znače.

Kad pišem URL-ove (Web adrese) ili adrese e-pošte u običnom pasusu poglavlja, to izgleda ovako: www.jcwarner.com. Ponekad URL napišem u zasebnom redu, kao ovde:

```
www.jcwarner.com
```

To je zato da biste adresu lakše uočili ako hoćete da je unesete u Web čitač i posetite tu lokaciju. Isto tako, pretpostavljam da vaš čitač ne zahteva da unosite `http://` ispred Web adresa. Ako koristite stariju verziju čitača, ne zaboravite da upišete taj deo ispred adrese. (I obavezno ga ubacite u adresu kad pravite veze.)

I pored toga što za programe kao što je Dreamweaver – koji preporučujem za izradu Web strana – nije potrebno znanje o HTML kodu, možda ćete povremeno zaći i u HTML vode. Kad navedem HTML, kao u ovom kodu za vezu između URL-a i Web strane, ispisujem ga istim neproporcionalnim fontom koji koristim i za Web adrese:

```
<A HREF="http://jcwarner.com">Janine's Web Site</A>
```

Kad navodim nove funkcije, recimo opcije u okviru za dijalog, pišem ih kao stavke u listi kako biste videli da su one povezane. Kad hoću da sledite uputstva, delim ih u korake s rednim brojevima da biste postupno prošli kroz postupak izrade.

Polazne pretpostavke

Premda će vam ova knjiga pomoći u izradi Web strana profesionalnog izgleda, ne polazim od toga da ste profesionalac – barem još uvek niste. U skladu s konceptom izlaganja u knjigama iz edicije *za neupućene*, ovaj praktičan vodič napisala sam tako da zadovolji potrebe čitalaca s različitim znanjem i iskustvom u ovoj oblasti. Zanimanje za Web dizajn i želja da napravite Web strane jesu bitni, ali od vas pre svega očekujem želju za učenjem.

Kako je ova knjiga organizovana

Da bih vam olakšala učenje, knjigu *Uradi sam: Web strane za neupućene* organizovala sam kao sveobuhvatni priručnik. Evo sažetog opisa sva četiri dela knjige i šta u njima možete naći.

Deo I: Postavljanje temelja

U prvom delu upoznajte se sa izradom Web lokacije i otkrivajte kako da postavite čvrste temelje lokacije. U poglavlju 1 opisujem proces planiranja; dugoročno gledano, planiranje vam može uštedeti mnogo vremena. U poglavlju 2 saznajete kako da registrujete ime domena i dobijate savete o izboru kompanije za Web hosting. U poglavlju 3 predočavam osnovne pojmove Web dizajna.

Deo II: Izrada Web strana

U poglavlju 4 prelazim na grafiku u uvodu o izradi grafike za Web, nakon čega sledi pregled različitih formata datoteka (GIF, JPEG i PNG), te razni saveti za optimizovanje slika kako bi se brzo preuzimale. Poglavlje 5 je uvod u Dreamweaver, a poglavlja 6, 7 i 8 sadrže detaljna uputstva o tome kako da personalizujete brojne šablone koje dobijate uz ovu knjigu. U poglavlju 9 naučićete o Dreamweaverovim funkcijama za testiranje i objavljivanje kako biste mogli da postavite svoje strane na Internet kad ih završite i proverite.

Deo III: Više od dizajna – Web 2.0

U trećem delu knjige izlazim iz okvira Web dizajna i upućujem vas u to kako se pravi blog (poglavlje 10), te kako se snima i objavljuje potkast (poglavlje 11). U poglavlju 12 opisala sam mnoge formate za audio/video zapise i animaciju, i navela uputstva kako da dodate multimedijske elemente Web stranama. U poglavlju 13 pokazujem vam „gde leži lova“, uz uputstva o tome kako se ubacuju reklame i dodaju opcije za e-trgovinu radi prodaje proizvoda i usluga preko Weba.

Deo IV: Sve same desetke

Poglavlje 14 obuhvata deset odličnih Web usluga pomoću kojih možete obogatiti Web lokaciju naprednim funkcijama a da pri tom ne morate savladati programiranje. Najzad, u poglavlju 15 naći ćete deset načina kako da promovirate svoju prezentaciju – kad uložite toliki trud u pravljenje sjajnih Web strana, želite da budete sigurni kako ćete privući pravu publiku.

Sličice korišćene u knjizi

Podseća vas na važan koncept ili postupak koji bi trebalo da zapamtite za kasniju upotrebu.

Skreće vam pažnju na savet ili tehniku koji će vam kasnije uštedeti vreme i novac – poštediti vas glavobolje.

Upozorava vas na moguće opasnosti – i nudi bitne informacije kako da ih izbegnete.